

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Christophori de Ortega Sanclementini, E' Societate
Iesv. Qvondam in Provincia Toletana Theologiæ
Scholasticæ publici Professoris ... Tractatvs Dvo, De
Trinitate, Nec non, Incarnatione**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, 1664**

Qvæst. III. Quousque humanitas Christi vnionis vi formaliter sanctificetur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94251)

ex eis unam habet, bonitatem non habet. Secundo et si essent bonitates, solum constitueretur bonum ea bonitate subiectum, identicum formaliter etiam: esset enim bonitas transcendentalis, quae ut in uno predicato est, non constituit bonum aliud predicatum etiam realiter identificatum cum illo, ne dum humanitatem realiter diversam. Sed constituat bonam denominatiue adhuc distinguo antecedens infinite amabilis physice, siue amore physico, quo solum amabile est bonum transcendente ob physicam bonitatem transeat; amore morali, & amicitiae supernaturalis in ordine ad beatitudinem nego antecedens: & inde nego consequentiam. Obicit Lorca est sola unione ad personalitatem esset humanitas etiam antecederet impeccabilis: ergo sancta. Mala consequentia in eius principiis: docet enim d. 57. est sola obligatione Verbi ad regendam humanitatem, in quo nihil formalis sanctificationis humanitatis includitur reddi humanitatem antecederet impeccabilem. Secundo antecedens est dubium.

CERTAMEN III.

Duae aliae Conclusiones negativae.

1 Dico quarto attributali sanctitate Dei non sanctificatur formaliter Christi humanitas. Fauet conclusioni Gaspar. Hurtado non multa consequentia. Consequentius eam docent Recentiores Complutenses, docereque debent quotquot contra Ubiquitas ratione statim subicienda nobiscum vebantur. Nam attributa diuina solum communicant suos effectus formales, ac de sua formalitate denominant subiectum cui identificantur: atqui sanctitas attributum diuinum est: ergo solum communicauit suum effectum formalem, de quo sua formalitate denominabit subiectum, cui identificatur: atqui per unionem non identificatur humanitati: ergo non communicabit illi effectum formalem, nec de sua formalitate sanctam denominabit. Haec sane ratio probat de quavis sanctitate attributali, siue pure attributali specialiter dicta sit, siue operationis, quae sanctitas formalis in diuinis sit, ut visio, & amor, sed de postrema hac sanctitate operationis probatur specialiter conclusio contra Luis. Torres citato dub. 7. quia per omnes, qui in visione, & amore Dei sanctitatem formalem recognoscunt, eatenus sanctificant quatenus videns, & amans Deum constituunt subiectum, ut fatetur Torres. d. 1. de grat. dub. 5. d. 4. selectar. dub. 7. atqui visione, & amore Dei non constituitur humanitas Christi videns, aut amans Deum teste eodem Torres. d. 13. selectar. dub. 5. imo nec constitui posse probabimus. d. 3. q. 3. ergo sanctitate operationis, seu visione, & amore Dei non sanctificatur formaliter humanitas Christi.

2 Dico quinto: humanitas non sanctificatur formaliter unione ipsa hypothetica. Sic docet Vasq. d. 4. r. c. 4. Regula d. 67. §. 2. Becan. c. 8. q. 1. Luis. Torres opusc. 6. de gratia d. 1. dub. 2. Granad. tract. 7. d. 1. Lugo d. 16. num. 27. Lorca. d. 36. num. 10. Pessantius. q. 7. a. 1. d. 1. & Toletani nostri Recentiores. Probat Vasquez, quia si sanctitas unio foret, cadaver Christi in triduo cum illam haberet, sanctum fuisset. Displicet: nam Deitatem, quae sanctificans forma est per se, etiam habuit, & personalitatem, & tamen nec sanctificatur, nec personatur, quia eorum effectuum formalium in capax est. Ratio ergo sit quia per Patres eo formaliter sanctificatur: unionis humanitas, quo Deificatur atqui unione ipsa non Deificatur humanitas tanquam forma, sed tanquam nexu, & unione formae, sicut unione gratiae habitualis Deificatur imitatiue homo quiuis: ergo unione hypothetica tanquam forma non sanctificatur humanitas. Probat secundum a priori quia sanctitas formalis creaturae est Deitas participata vel physice, vel imitatiue per gratiam, vel affectiue, & intentionaliter per visionem, vel amorem perfectum charitatis: atqui unio hypothetica, nec est Deitas physice participata, nec imitatiue, nec affectiue, aut

intentionaliter, quia nec gratia, nec visio, nec amor Dei est: ergo non est sanctitas formalis creaturae: quare nec humanitatis. Tertio: quia sanctitas vi unionis communicata humanitati infinita est, ut dicemus. q. sequenti: imo inde probatur, ut vidimus, humanitatem formaliter vi unionis hypotheticae sanctificari, ut infinite sancta defendatur: at unio nequit communicare se ipsa infinitum quid humanitati, sed solum ratione termini, quem affert: ergo non ipsa unio, sed terminus ipsius est forma sanctificans humanitatem.

3 Obicit gratia unionis dicitur summa ab Aug. 13. de Trinit. c. 9. & Enchirid. c. 40. sed vocat gratiam unionis terminum, quem affert, scilicet personam, & Deitatem: alioqui summa sanctitas non esset: vel usurpat gratiam non pro sanctitate formali, sed pro beneficio quod autem alij Patres aiunt vi unionis humanitatem sanctificari intelligendi sunt, sicut nos, qui ita etiam loquimur, tanquam nexu, non tanquam forma: quomodo Soarium pro opposita citatum intelligerem: quia d. 14. sect. 1. §. sed quare aliquis. ait esse unionem conditionem tantum ad humanitatis sanctificationem. Id etiam vult Granados dicens unione sanctificari humanitatem, ut quo, nam forma sanctificans est quod sanctificat, conditio autem est, quo medio, & interueniente sanctificat. A ratione dices unio secundum se melior, perfectiorque est gratia habitualis: ergo potius sanctificabit, quam gratia. Distinguo in genere physico, concedo antecederet in genere morali, seu amicitiae Dei, & ordine, & iure ad beatitudinem nego suppositum. Plura enim perfectiora sunt in genere physico, quam gratia, & tamen non sunt formae sanctificantes, ut anima rationalis. Dices unio reddit humanitatem in sensu composito saltem impeccabilem: ergo sanctam. Distinguo antecedens, ratione sui formaliter nego: conditionaliter, ac ratione termini, quem affert concedo antecedens, & nego consequentiam.

4 Instat Bernal. licet sit unio Deitatis formaliter sanctificans, non obest, quominus sit ipsa etiam forma sanctificans: sicut unio substantiae partialis pura animi ad corpus substantialis. Sed quis ideo negat esse formam sanctificantem, quia est forma sanctificans unio videtur rationes datas, easque impugnet Bernal. vel probet ex eo quod sit unio formae sanctificans eam etiam formam sanctificantem fore, & inueniet unionem gratiae formam sanctificantem non esse, licet formae sanctificans unio sit, neque ideo unionem partis substantialis substantialem quia partis substantialis unio est, sed quia compositum substantiale intrat. Denique dices unio est strictior connexio cum Deo, & participatio Deitatis gratia, & amore: at sanctitas formaliter est connexio cum Deo, & participatio Deitatis: ergo unio hypothetica strictior sanctitas formalis est, quam gratia, & amor. Distinguo maiorem, in fieri, siue, ut nexus concedo, ut Deitas in facto esse participata, & connexa nego & distinguo minorem, in facto esse concedo minorem, in fieri, & ut nexus nego minorem, & consequentiam iuxta dicta.

QVÆSTIO III.

Quousque humanitas Christi unionis vi formaliter sanctificetur?

AM magnitudinem sanctificationis formaliter vi unionis positae in humanitate examinamus finitae, an infinita sit: si infinita autem, an humanitatem æque amabilem constituat, ac ipsam Deum?

CERTAMEN I.

*Humanitas vi vnionis infinite est sancta
non autem eque amabilis, ac
ipse Deus.*

1 **H**umanitatem vi vnionis hyposthatice infinite sanctam euadere docent quotquot vi vnionis formaliter sanctificari defendunt, quin inde necessariam ad satisfactionem pro mortali incarnationem asserbant plures controuersia secunda, quod infinitas meriti, & valoris satisfactorij ad eiusmodi satisfactionem requiratur, nequeatque haberi nisi ex infinita dignitate operantis vi vnionis humanitati Christi quæ sita. Docet expressè conclusionem Vasquez disputatione sexta, capite secundo, numero duodecimo; licet non inde necessitatem incarnationis defendat, ac Doctores omnes pro alterutra opinione circa secundam quæstionis partem citandi. Probatur facillè: quia mensura magnitudinis in sanctificatione non è subiectum, siue humanitatem siue sint, forma tamen qua humanitas sanctificatur est quid infinitum: nempe Deitas, & persona diuina, vel quid tandem in aliis sententijs diuinum: ergo humanitas infinite sanctificatur vi vnionis hyposthatice. Dices sanctificationem humanitatis non esse sanctificationem per essentiam, sed per participationem Deitatis, quæ participatio formaliter est vnio: atqui vnio est quid finitum: ergo sanctificatio humanitatis vi vnionis hyposthatice est quid finitum, distinguo maiorem non per essentiam, id est per sanctitatem essentialem humanitati fateor, non per essentiam diuinam sanctificantem formaliter, nego eam partem. Secundam etiam distinguo per participationem, id est per communicationem totius Deitatis in factum esse concedo eam etiam partem, id est habitationem partis Deitatis, seu Deitatem imitatiuè, aut totius Deitatis habitationem in fieri, siue vt quo, nego eam partem, quo solum sensu vnio est participatio Deitatis; vnde concessa minori negatur consequentia.

2 Ex hac conclusione circa secundam quæstionis partem inferri affirmatiuam conclusionem putant Doctores non pauci, ac proinde asserunt humanitatem vi vnionis hyposthatice æque amabilem reddi, ac ipsum Deum, vt statim in obiectionibus contra secundam nostram conclusionem vrgebimus. Si enim infinite sancta vi vnionis hyposthatice euadit humanitas euadet etiam infinite amabilis à Deo amore amicitie: cum amabilitas huius generis idem formaliter quod sanctitas sit: aut Deus nihil amplius amabilitatis habet, quam amabilitatis infinitatem: ergo humanitas Christi, quæ infinite sancta, & amabilis vi vnionis hyposthatice euadit, nihil minus habet amabilitatis, quam Deus ipse: ergo æque est amabilis ac ipse Deus vi vnionis hyposthatice humanitas Christi, & confirmari potest ex ratione, qua conclusionem proximam probabamus: quia mensura sanctificationis non desumitur ex mensura subiecti, & applicationis, sed formæ sanctificantis: quare neque mensura amabilitatis inde desumetur, sed ex forma sanctificante, & constituyente amabile subiectum, quæ eadem est in Deo, & humanitate, nempe Deitas, quæ minor se ipsa esse non potest. Confirmatur secundo: quia licet vnione communicetur gratia habitualis, tamen æque amabilem hominem constituit, ac ipsa gratia in se amabilis sit. Confirmatur tertio: quia humanitas ob excellentiam diuinam, quam vnitam habet æque adorabilis, æqueque imo eadem adoratione latræ, ac ipse Deus: quia eadem excellentia in vtraque est ob horum

aliquam affirmatiuam conclusionem tradunt Vasq. disp. 6. cap. 3. num. 18. Meratius t. 2. tract. de incarnatione disp. 6. sect. 5. num. 7. & recentiores Complutenfes, bona quidem consequentia, ad ea, quæ docet de adoratione latræ humanitatis Christi.

3 His tamen non obstantibus dico secundo. Humanitas Christi non redditur vi vnionis hyposthatice æque sancta, & amabilis, ac ipse Deus. Sic docuere Soarez disputatione 22. sectione 2. §. Dices, Granados tractat. 7. disputatione 1. numero 14. Lugo disputatione 16. sectione 3. numero 54. id quod supponit Vvadingo, vel cuiusmodi potius docet disputat. 12. dub. 4. §. Dico secundo, qui licet obiter meliori tamen reliquis consequentia locus est: nam alij quidem humanitatem ratione excellentiæ diuinæ, quæ ipsi vnione hyposthatice communicatur æque venerabilem, atque adorabilem, atque Deum ipsum fore defendunt, imo eadem latræ supremæ adoratione adorabilem esse, cum quo non esse humanitatem, æque sanctam, & amabilem vi vnionis, ac Deus ipse sit, bona consequentia stare minime potest. Etenim cum æque communicetur humanitati, vi vnionis, hyposthatice eadem Dei sanctitas, & amabilitas, atque eadem Dei excellentia vi eiusdem communicatur æque perfectè sancta, & amabilis à Deo Dei sanctitate, seu Deitate vnita reddetur formaliter, atque vnita excellentia Dei reddatur excellens: aut per vos Dei excellentia vnita redditur humanitas æque, imo eiusdem excellentiæ ac ipse Deus, æqueque, ac eodem prorsus modo adorabilis, ac ipse Deus: ergo Dei sanctitate, & amabilitate vnita æque sanctitatis, æqueque, atque eodem modo amabilis reddetur, ac ipse Deus: Hæc sanè ita coherent, vt alterum sine altero, vel asseri, vel negari irrationale fore iudicem: quare Vvadingo nostri, vtrouique negantis consequentiam laudo, imitaborque, licet à Doctis pluribus quarundam auctoritatum metu in puncto de adoratione humanitatis Christi deserram.

4 Probatur conclusio, & primum ab autoritate Concilij Basiliensis supra recitata ex sess. 22. vbi conclusionem nostram definitam reor, quidquid nonnulli reclamant. Ibi enim inter propositiones alias Augustini de Roma Archiepiscopi Nazareni summo Patrum consensu damnatas vt vidimus ante acta disputatione, q. vlt. cert. 2. dum Vbiquistas refelleremus, hæc etiam propositio damnata est. *Due nature in Christo humana, & diuina equaliter diliguntur à Deo, & equaliter sunt diligibiles propter personam verbi.* Ecce nostræ conclusionis contradictorium damnatum, quod & Vbiquistarum errorem esse loco citato nossemus. Dices errorem Augustini de Roma, atque damnatæ huius propositionis sensum esse de æquali diligibilitate humanitatis, ac Dei non solum quoad sanctitatis, ac diligibilitatis magnitudinem sed quoad eius etiam modum: asserbat enim æque per se esse diligibilem humanitatem, nec solum æque magnè, vt sic loquar, ac ipsam Deitatem, seu Deum. Asserbat namque, vt ibidem retulimus, humanitatem veraciter esse Deum naturalem: nempe cum Eutychete naturam humanam cum diuina confundens. Solutio tamen hæc repugnat expressè verbis Augustini de Roma. Nam in hac sua propositione duas naturas humanam, & diuinam recognoscit inconfusas in vna persona contra Eutychetem, sicut & Vbiquistæ recognoscunt: licet ex propositione hac Eutychemus contra vtrumque, imo & contra Theologos, qui eam proximè docuerant deducatur, vt ex ratione à priori subicienda cert. 2. constabit.

CERTAMEN II.

Rationibus eadem secunda conclusio monstratur.

1 **V**T à ratione secundam conclusionem euincam animo oportet aduertere bonitatem, formamque quamvis quo strictius, alicui subiecto, seu quasi subiecto coniungitur, intimiusque ipsum penetrat eo magis ipsum reddere tale; quo autem minus ei coniungitur, minusque penetrat minus tale ipsum reddere. Ratio est impromptu: quia cum forma per sui coniunctionem, cum subiecto se se illi communicet, quo strictior coniunctio, maiorque sit magis se subiecto communicabit, quo autem minor, & laxior, se communicabit illi minus. Hinc quo minor, remotiorque coniunctio sanctitatis, & excellentiæ cum aliquo est, minus illud sanctum, & excellens in eo genere est, quo autem proximior, & intimior, sanctius, excellentiusque in genere euadit eodem, ut patet in animo, qui quia immediatius, intimiusque coniunctam sapientiam, sanctitatem, & reliquas eius proprias dotes recipit, quam corpus excellentior in eis, digniorque quam corpus habetur; Inde etiam fit, ut ei, qui intentionem per maiorem radicationem qualitatis fieri execrantur admittunt maiori alia radicatione, siue inhæsiōe qualitatis in se indiuisibilis magis participandam qualitatem: licet aliunde maiorem hanc radicationem, & inhæsiōem qualitatis ad intentionem intercedere posse confutent. Aduerte tandem summam longè, strictioremque aliis omnibus coniunctionibus formæ, vel quasi formæ ad subiectum, vel quasi subiectum esse utriusque identitatem. Reliquæ enim coniunctiones vnum id est vnitum faciunt, quod patitur vnitum, imò, & supponit, ac necessario seruat physicam diuersitatem. Coniunctio vero indentitatis formalitates, siue quasi formas rei, vnum, idemque re ipsa constituit, quin earum diuersitatem physicam pati queat.

2 Hinc probatur conclusio à priori quo strictior, & intimior est formæ, vel quasi formæ vnio ad subiectum, vel quasi subiectum eo magis reddit illud tale; quo autem laxior & extimior eo reddit illud minus tale: atqui vnio sanctitatis diuinæ, in quocumque stet, est strictior intimiorque coniunctio cum Deo ipso, quam diuini illius, quodcumque sit, quo humanitas vi vnionis sanctificatur fit coniunctio cum humanitate: ergo sanctitas diuina magis sanctum, & amabilem reddet Deum, quam diuinum illud, quo sanctificatur humanitas, reddat illam sanctam, & amabilem. Maior probata manet num. 1. notato 1. minor haud segnius suaderet ex notato 2. coniunctio identitatis longè strictior, intimiorque est reliquis coniunctionibus formæ, vel quasi formæ ad subiectum, vel quasi subiectum: atqui sanctitatis diuinæ, in quocumque stet, cum Deo coniunctio est, coniunctio identitatis; coniunctio vero diuini illius, quo sanctificatur humanitas, non est coniunctio identitatis illius cum humanitate, sed coniunctio physicæ vnionis re ipsa diuersorum: ergo coniunctio sanctitatis diuinæ in quocumque stet, strictior, intimiorque cum Deo ipso est, quam sit coniunctio diuini illius, quo vi vnionis ea aquam per formam, humanitas sanctificatur. Hic facile liberabimus oppignoratam à nobis fidem cert. 3. num. 4. sine. vbi ostendendum pollicebamur Augustini de Roma Vbi-quit. imo; & Theologorum contra quos conclusionem hanc statuimus damnatam propositionem, formalem Eutyriani sum non esse, aut in illum eius authores cogi: etenim, ut è proximo discursu patet, nisi diuini

illius, quo vi vnionis sanctificatur humanitas, identitas, confusioque Eutyriana cum humanitate asseratur, vix ægrè, imo ne vix quidem, æqua sanctitas, & amabilitas humanitatis, ac Dei, siue Deitatis poterit bona conuenientia defendi.

3 Probatum secundo à ratione conclusio: id quod est sanctum, & amabile super omnia creata magis amabile est, eo quod non est amabile super omnia creata: atqui Deus est amabilis super omnia creata; humanitas autem, etiam ut vnita Deitati, vel diuino predicatu, quo sancta, & amabilis formaliter vi vnionis redditur, non est sancta amabilis, & amabilis creata, ergo Deus est magis sanctus, & amabilis, quam humanitas etiam vnita Deitati, vel diuino illi, à quo vi vnionis sanctificatur, & amabilis redditur. Maior est per se nota: Minor probatur & quia Deus est amabilis super omnia creata: ac humanitas adhiuc, ut vnita Deitati, seu diuino illi, à quo sanctificatur, amabilisque redditur, non est amabilis super omnia creata: quod sic probat. In coniuncto omnium creatorum est humanitas etiam vnita: ergo, quod non est amabile, super humanitatem etiam vnitam non est amabile super omnia creata: atqui humanitas etiam vnita non est amabilis super seipsa vnita: ergo humanitas etiam vnita non est amabilis super omnia creata: dices creata illa omnia, super quæ Deus amabilis est intelligi debere de purè creatis, in quibus humanitas non est. Contra: quia humanitas ex vnione esse creatum quid, & purè creatum non amittit, licet homo et illa, & personalitate diuina confusus purus homo non sit, nec creatura pura; licet autem ut vnita claudat Deitatem sanctificantem, aut Deum illam absolute non facit, Deus autem absolute talis amabilior est omni eo, quod Deus absolute non est: quia Deus absolute talis sanctus bonusque per essentiam est, reliqua etiam humanitas vnita, solum per participationem quocirca longè aliter amari Deitas, & persona Verbi vnita debent, atque humanitas per illas sanctificata, ut iam ostendam vterius argum. 3.

4 Probatum tertio à ratione conclusio: quia in his, quæ eodem amoris genere amabilia sunt verum habet illud Aristotelis proloquium: *Propter quod vnumquodque tale, & illud magis.* Sicut in his quæ sunt cognoscibilia propter aliud, quod per se, ac ratione sui cognoscibile: atqui Deitas ac Deus amabilis est per se in eodem genere amabilitatis, humanitas autem propter Deitatem, ac Deum: ergo hic amabilior est, humanitas vero minus amabilis. Hinc aduersationum rationibus facile occurrit. Illud de adorationis æqualitate prorsus est falsum, ut dixi, & latius persequere controu. 6. d. vlt. Ad tertium de gratia habituali nego suppositum: gratia enim habitualis non est amabilis eodem amoris genere, quo iustus: nempe amicitie Dei, cuius gratia est incapax: quod si suppositum admittamus, nego iustum esse æquè amabilem, ac gratiam, quia ut modo dicebam: *Propter quod vnumquodque tale, & illud magis.* Ad secundum constat ex ratione à priori eandem formam ex maiori coniunctione reddere magis tale subiectum, licet coniunctio conditio sit. Ad primum infinitis eiusdem ordinis permitto non posse dari vnum maius alio: aut vnum infinitum posse ex genere suo maius perfectiusque esse alio generis, seu ordinis inferioris: est autem diuersi generis sanctitas, amabilitasque Dei per essentiam, quæ in Deo est sanctitate, & amabilitate per participationem Deitatis eiusdem per physicam vnionem. Negligo hic potius, quam ignoro illas de nomine quæstionculas, quas maiori impetu, quam momento versant nonnulli: an sanctitas vi vnionis humanitati communicata, intrinseca, an extrinseca, moralis, an physica, mediata, an immediate sit, ac dici debeat.

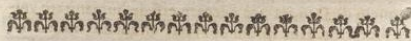

DISPUTATIO V.

De impeccabilitate humanitatis Christi.

VM impeccabilitas nihil aliud sit, quam oppositio impossibilitatis cum peccato, atque oppositio hæc formalis solum, atque etiam antecedens esse possit, si ex parte actus primi aliquid cum peccato pugnant apponatur, de vtraque impeccabilitate humanitatis Christi disputandum erit, an vi unionis hyposthatice ipsi euenerit? Tertio: an eiusdem vi pugnet cum peccato habituali, & originalibus, eiusque reatu? Quarto, an etiam humanitas pugnet cum omissione operum etiam, quæ ex solo concilio, non ex præcepto erant? Quinto an in aliquo voluntas humana Christi poterit à diuina discordare? Cuius occasione, an aliqua humanitatis Christi voluntas impleta non fuerit? examinabimus: quæ omnia, an vi unionis formaliter humanitati, eiusque voluntati conueniant discutienda sunt: quare ad controuersiam hanc de effectibus intrinsecis incarnationis disputanda merito veniunt.

QVÆSTIO I.

An Christi humanitas vi unionis hyposthatice sit consequenter impeccabilis.

ENSVS questionis in aperto est: nempe an vi unionis hyposthatice aliquid ponatur in humanitate Christi formaliter cum peccato impossibile, vt eo posito ob formalem repugnantiam illius nequeat peccatum simul induci.

CERTAMEN I.

humanitas Christi non peccauit, sed & consequenter peccare minime potuit.

HUMANITATEM Christi de facto non peccasse, neque originaliter, neque actualiter de fide est. De originali peccato solum Hæretici fortasse dissentiant, qui humanitatem vnioni ad verbum præxitisse docuere, de quibus supra, atque expressè Nestorius controuers. 2. de necessit. incarnat. disputatione vltima, quæstione 5. certamine 4. de peccato actuali errauit apostata Præmonstratensis Lydano teste apud Vasq. disputatione 61. capite 1. asserens Christum in cruce desperasse, dum aiebat: *Deus meus vtr quid dereliquisti me.* Matthæi 27. 49. & Marci 15. 34. Hunc eundem errorem, sicut & veteres alios exhumatos, vel potius inferno erutos discipulis tradidit Caluinus apud Maldonatum commentario in eum Marth. locum. Sed tamen contra Nestorij errorem de Christi originali militant Luc. 1. *Quod enim ex te natus est, concipietur iuxta Patres, & interpretes, Sanctum vocabitur Filius Dei, atque illud clarior de hominis Christi, siue humanitatis eius conceptione eodem capite dubitanço Iosepho de Iponse ventre dictum. Quod enim in ea natum est de Spiritu Sancto est, vbi, natum, cum ante partum diceretur pro conceptum positum fuisse dubitari non potest, id quod Patrum interpretationi eiusdem verbi primo loco positi fidem*

facit non exiguum. Cum eodem sensu vtrouique ab Angelo eandem vocem vsurpatam, dum de eodem mysterio loquebatur, dubitandum non sit. Ratio à priori: quia humanitas Christi per semen virile propagata non fuit, ac p̄inde neque in pacto Adami inclusa: quare non solum ab originali immunis fuit, sed neque eius debito obnoxia.

2. Apostata vero illius, & Caluinistarum errorem de peccato actuali apertè conuellunt illa ad Hæbr. 4. *Tentatum per omnia pro similitudine absque peccato*, & cap. 7. n. 26. *Segregatus à peccatoribus, & excelsior cælis factus id est distantiior à peccato omni, quam cæli terra loco sint distiti*, & 1. Petr. 1. *Qui peccatum non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius.* At quomodo non inuentus in ore dolus si eis vocibus, *ut quid dereliquisti me*, desperasset, aut quo pacto si de patre desperasset statim spiritum Patris manibus committeret? dicens. *Pater in manus tuas commendo spiritum meum*: vt doctè expendebat Maldonatus. Ratio etiam huic errori repugnat. Cum enim nunquam humanitas non vnita hyposthatice verbo extiterit, ac proinde nunquam non fuerit sancta, à Deitate, & à verbi persona, ac naturalis Dei filia, nunquam potuit habere, nedum habuit, de facto peccatum non solum aequale, sed neque originale, & si pacto inclusa humanitas, atque illi obnoxia assereretur humanitas, vt ex sequenti conclusione constabit. quod si Corinth. 2. de Christo dicitur. *Pro nobis peccatum fecit.* Non peccatum peccati nomine, sed hostia pro peccato intelligitur, vt ex loco integro claret, qui sic habet: *Eum, qui peccatum non fecerat pro nobis fecit, Deus, peccatum*, nempe ipsum Christum peccatum fecit Deus, cum tamen nec Christus peccatum esse possit propriè, sed pro peccato hostia, nec Deus peccatum propriè facere possit. Si autem alibi peccatum tribui Christo legitur, non ipsius sed nostrum est, cuius debitum, vt pro nobis satisfaceret, soluendum misericorditer suscepit; Caluini ratio, seu potius delirium erat. Oportuisse Christum, in quem; vt potè peccatorum hominum fiduciosorem, ira nobis debita à Deo effundebatur, omnes damnatorum penas deplere, in quibus est desperatio. Sed cur non cum etiam blasphemasse docer, cæteraque mala, quæ demonibus in panam à Deo permittuntur admisisse? deinde an Christi satisfactio pro peccatis pœnæ magnitudine, ac potius è dignitate satisfaciens metienda est.

3. Circa peccati impossibilitatem consequentem in humanitate Christi ratione unionis hyposthatice Scotus in 3. dist. 2. q. 1. §. *Ad argumenta principalia*, d. 12. q. 1. cum suis Garbr. q. vnic. art. 2. (vbi Durand q. 1. & 2.) & d. 1. q. 2. a. 1. circa fin. Henricus quodlib. 6. q. 6. docent humanitatem Christi, etiam cum vnione hyposthatice posse peccare, neque habere consequentem adhuc impossibilitatem peccandi, id quod videtur insinuare Alex. 3. p. q. 7. m. 2. a. 1. q. 11. m. 1. q. 12. m. 1. a. 1. Reliqui tamen Theologi docent vi unionis humanitatem Christi esse consequenter impeccabilem ita Magist. in 3. d. 12. c. 2. S. Th. q. 2. a. 1. & 2. S. Bonau. a. 2. q. 1. & 2. Ricard. & Palud. q. eadem Capreol. q. vnic. a. 1. & 3. Almain. d. 1. q. 2. post init. Dionys. Cisterciens. q. 3. a. 2. Molin. 1. p. q. 14. a. 13. d. 18. m. 4. ad quam etiam quæstionem Caier. Bannez. & Nazar. Vasq. d. 61. c. 3. Soar. d. 33. Valent. q. 15. punct. 2. Ragusa d. 114. Becan. c. 12. q. 3. concl. 4. Monzeus d. 9. c. 2. Granad. tract. 10. d. 2. vterque Hurtado, & Lugo d. 26. Vvadingo d. 8. dub. 1. Bernal. d. 43. sect. 1. alijque, è quibus nonnulli temeritatis notant sententiam aduersam: ego vero paulo solum duriorum iudico, quam si cum gratia peccati composibilitas asseratur, quam de potentia absoluta asserere nullam mereatur censuram, ex natura rei aliquam. Probatur conclusio ex 1. Ioan. 3. *Omni qui natus est ex Deo peccatum non facit: quia semen ipsius in eo manet, & non potest peccare, quia ex Deo natus est.* Atqui Christi humanitas vi unionis Dei filia naturalis, sanctaque infinite est, atque habens semen Dei in se: ergo quandiu vnionem habet, non facit nec facere potest peccatum; alioqui si posset mala causalitas assereretur à Ioanne peccati non facti à Filio Dei, etiam